

SLOVENE

Štev. 134. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
(vohed tez dorište nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Kokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

V Ljubljani, v sredo, 15. junija 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejeman:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna pettivrsta (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta
26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona štev. 188.

Abiturijentom.

Preteklo je nekaj let, kar se je ustanovilo v Gradcu slovensko katoliško akademsko društvo »Zarja«. Ni se nam dosedaj zdelo potrebno, označiti javno, kaj da je »Zarja« in kaj hoče; saj je ustanovitev »Zarje« plod H. slovenskega katoliškega shoda, in je tudi vobče znano, da so ideje: slovenska, katoliška in demokratična, pravec našemu družstvenemu življenju.

Odkar so pa iskali izbrati naše zupanje gotovi ljudje, polovičarji po značaju, nadejajo se, da bode dajalo društvo potuho njihovi binavščini — mimogrede omenjeno, so prav kmalu spoznali, da »Zarje« ni zamenjati s podpornim društvom — nas je napotilo to za gotove vloje slovenskega dijaštva značilno dejstvo opredeliti, da se takim nesporazumljenjem v okom pride, naše stališče posebno tudi ozim, ki nameravajo priti letos na visoke šole.

Da je bil v prejšnjih časih pridevek »katoliški« slovenskemu društvu nepotreben pritlikljaj, je umevno. A drugače je sedaj, v času, ko procvita verska neodločnost in verski indiferentizem, ko se deloma širi tudi odločni odpor proti vsezu, kar nosi ime katoliško. Ako smo torej pripravljeni uravnati vse delovanje za narod in domovino po pravcu vere, na podlagi katoliške vere, čemu tega ne bi izrazili v programu? Resnice se nam vendar ni treba skazovati! Dobro si ocer vemo, da odganjamo ravno s tem velik del dijaštva od sebe, ki bi nam bil drugače naklonjen, vendar naj ostane pribito, da v našem društvu, ki je in bode gojilo vedno versko mišljenje in življenje, da v društvu, ki je in bode vedno krepilo omahljive v verskem prepričanju, boječe hrabrilo, za kučavice ne bode prostora.

To versko prepričanje nas usposablja delovati za blagor slovenskega naroda, in sicer delovati nič manj kot liberalno dijaštvo,

katerega vrhovno načelo je zatrei vpliv katoliške duhovščine in »njen sistem«, osvoboditi narod »verskih spon«. Na verski podlagi delujemo lahko najmanj toliko kot dijaštvo, zbrano pod praporom narodnega radikalizma, ki izkuša »utihotapiti med akademsko mladino mladnost in indiferentizem«, odvzeti s pomočjo vabljenih fraz mladini trdni značaj, ki je nadalje oni pojav, ona struja, katere se hoče vnovič blamirati pred slovenskim svetom. In zakaj? V časih živimo, ko zahteva ljubezen do domovine velikih žrtev posebno v obmejnih pokrajinah, v časih živimo, ko se ubija in prodaja narodna zavest za majhno ceno, za majhno osebno korist. Kaj torej obvaruje »naprednjaka« pred narodnim izdajstvom, kaj daje oporo narodnemu radikalcu v položaju, kjer si nasprotujeta osebna korist in narodna zavest, kaj mu brani, da se ne izneveri svojim rojakom, da ne postane obžalovanja vredna »žrtva razmer«? Na podlagi katerega zakona mu bode dokazal, da dela krivico, ako zataji svojo narodnost, ako ne na podlagi vere, ki daje človeku v vsakem položaju potrebno direktivo.

Ako se torej kratke izrazimo: kdor ni veren, ni nraven, kdor ni nraven, ni značajan, kdor ni značajan, ni nesebičen, in sebičniji še nikoli niso delovali požrtvovalno v korist Slovencev. Rodoljubje narodnega radikalizma, ki »obožuje kulturno narodnost« in zamačava vero kot postransko stvar, je nepopolno, kajti materialna podlaga brez duševne, moralne, ljudstvu še nikoli ni koristila.

Očita se nam posebno po Štajerskem, da je ustanovljena »Zarja« z namenom, razdreti slogo v političnem življenju Štajerske. To očitanje zavračamo kot neosnovano, zlobno in obenem tudi smešno. Naloga »Zarje« je, kakor smo že zgoraj omenili in kakor jasno razodeva naše polno ime: Vzgojiti svoje člane v značajne narodnjake in

dobre katolike. Kot pravi narodnjaki pripadamo pa tudi skrajno demokratični struji, ker smo prepričani, da mora biti pravi narodnjak tudi popoln demokrat.

V prvi vrsti pa povdarjamo, da društvo ni politično in torej ne more imeti političnih namenov. Sploh pa pogledimo, ako more odkritosrčen mož, ki ima naše nazore, zrušiti štajersko »slogo«!

Poznamo može, ki so bili ustanovniki ali člani »Danice« na Dunaju, kateri delujejo vztrajno kot pravi narodnjaki na Štajerskem. In kdo more biti tako nesramen, očitati jim, da so razdiratelji sloge? — Dalje imamo na Štajerskem politične liste, ki pišejo od početka svojega do danes na podlagi kardinalnih idej našega programa, na podlagi slovenske, katoliške in demokratične ideje. In kdo more biti tako nesramen, da jim bo očital, da rušijo slogo? Ali ne sloni vsa sloga ravno na teh idejah? Lahko bi se torej povzpeli do trditve, da je »Zarja« osnovana ravno na temeljnih idejah složnega delovanja, kar o drugih dijaških društvih ne moremo trditi.

Da pa nas posameznike pri razmotrivanju političnih razmer na Slovenskem ne more voditi kak nezdrav, vzdihujoč narodni sentimentalizem, ampak le trdna načela, nam tudi nihče ne bode mogel zabraniti. Obžalovanja vreden je pa oni, ki bi hotel verjeti takim puhlim frazam.

Obračamo se torej na vse značajne slovenske abiturijente, kateri si hočejo uravnati svoje življenje in delovanje za narod na podlagi naših trdnih načel in mislijo priti na graške visoke šole, naj se priklopijo našim vrstam, kjer bodo našli odkritosrdne prijatelje. Na delo krščansko!

Odbor slovenskega katoliškega akademičnega društva »Zarje« v Gradcu.

Rusko-japonska vojska.

Rusi so se baje umaknili iz Hajčena in Inkava (Niučvana). »Daily Mail« pravi, da hočejo Japonci s prodiranjem proti Niučvanu pridobiti Niučvan kot za podlago svoji tretji armadi.

Japonsko bombardiranje dne 6. t. mes. med Kaipinom in Suinju reko pojašnjuje Togo, da je bilo ondi 3000 Rusov, ki so hoteli preprečiti japonsko izkrcanje. Rusi so se morali umakniti.

Listu »Morning Leader« se poroča iz Liaojana, da Kuropatkin v najkrajšem času pričakuje japonskega napada. Na vsak način se hoče vzdržati v Liaojanu, kjer je napravil močne utrdbe. Boji med prednjimi stražami se ne prestano vrše.

Vafantien (Vafankov) na jugu polotoka Liaotun imajo baje še Rusi v rokah.

Iz Čfu poročajo, da imajo Rusi južno od Dašičao še 25.000 mož, nekatere vesti pa celo trdijo, da imajo ondi celo 40.000 mož. Te čete so bile namenjene zagrabiti generala Oka za hrbtom. Kaj bodo storile sedaj, ko jim bo Kuroki skušal za hrbtom zapreti zvezo, se ne ve.

»Moskovskije Vjedomosti« pravijo, da oddelki, ki so šli proti P. Arturju, lahko zaidejo v past. »Grazhdanin« pravi, da glavna točka sedaj ni Port Artur, ampak to, da se hitro Kuropatkinove čete pomnože z novimi četami.

Kitajci pridno režejo brzozjavne zveze. Japonci so pomnožili blokado portarturske luke ter razdirajo njim nevarne mine. Togo poroča, da je bilo vreme pretekli teden oblačno in da je vesel, da ne more poročati o nobeni nesreči. Širokovnjaki pravijo, da se bo formalni naskok na Port Artur za par dni zakasnel, a da vsako uro moramo biti na vse pripravljeni. Rusi imajo v Port Arturu 400 topov.

Došle so naslednje brzozjavke:

Petrograd, 14. junija. Poveljnik portarturskega brodograja ima povelje, v slučaju, da pade Port Artur, udreti iz luke ter pričeti boj z japonskimi bojnimi ladjami. Ako je treba, naj bo brodogrje v tem boju

LISTEK.

Morje kot gonilna moč.

Davno je že, odkar se je prvič pojavila misel, uporabljati morje kot gonilno silo. V 17. stoletju so n. pr. postavljali ob morski obali vodna kolesa, kakršna nam sedaj gonijo mline. Ko je ob plimi morje naraslo in se ob obali dvigalo, je morska voda udarjala na lopate koles in kolesa so se vrtela. Toda ker je gibanje morske vode ob plimi jako počasno, niso imela taka kolesa nikakega praktičnega pomena. Voda je udarjala na lopate koles tako počasi in rahlo, da se je dostikrat kolo komaj samo vrtelo — kamo-li da bi bilo moglo gnati mlin ali kaj podobnega. Zato so te naprave opustili. Tudi drugi poizkusi glede na uporabo plime se niso obnesli, ker so se vedno pojavljale znatne zapreke.

Ni naš namen razkladati, kako se sedaj to vprašanje rešuje.

Najprevidneje je čakati s sodbo dotlej, da se taka naprava praktično preizkusi, je-li res uporabna. Znano je namreč: Tisti narđrti, ki se na papirju najlepše vidijo, so v praksi najbolj za nič, ker so preidealni. Ne

bomo torej mučili bravca z razvijanjem na novo skovanih načrtov o uporabi morske plime in oseke, marveč naveli bomo samo težkoče, ki se protivijo rešitvi tega vprašanja.

Umevno je, da človeka mika, podjarmiti si morske sile. Zakaj ob morskem obrežju se res velikanske moči izgubljajo brez koristi. Koliko sil je v valovih, kateri grmeč butajo ob obali; kako ogromne sile hrani v sebi plime, ki je po mnogih krajih jako visoka! Tako n. pr. ob francoski in deloma ob angleški obali morje ob plimi naraste za 4—7 metrov ter ob oseki za isto toliko pade. So kraji, kjer morje ob plimi naraste za 15 metrov! V zalivu Fundy v Severni Ameriki znaša višina plime celo 21 metrov, ker se ondi zedinjata dve od raznih strani prihajajoči plimi!

Naši bravci gotovo še hranijo številko »Slovenca«, v kateri smo bili natisnili zemljevid rusko-japonskega bojišča. Ondi je bilo zaznamovano, kako obsejni prostori so po tistih krajih ob času plime (torej 2krat na dan) preplavljeni z morso vodo. Ob času oseke (torej tudi 2krat na dan) se voda z dotičnih prostorov zopet odteče. Vzrok je ta,

ker je ob severo-vzhodnem kitajskem obrežju plima zelo visoka.

Pri mnogih lukah ustvarja plima prav posebne razmere. V kapstadtsko lukko je velikim ladjam vhod mogoč samo ob plimi. V Trstu in v Reki je nasprotno plima jako neznačna. Njena višina znaša le okrog pol metra, kar je vsekako ugodno za promet v luki.

Tehnično uporabo plime in oseke ovira že neenakomernost, ki jo opažamo v naraščanju in padanju morske vode. Zjutraj stoji visoko, in sicer par ur; potem nekaj časa pada, dokler ne doseže gotove nižine, kar se zgodi še pred poldnevom; okrog poldneva nekaj ur ostane nizko, in nato narašča, dokler proti večeru ne doseže višine, na kateri je bila zjutraj.

Isto, kar se godi podnevu, se ponavlja ponoči. Kako torej uporabiti moč, ki deluje tako neenakomerno? Kako jo pretvoriti v silo, ki bi delovala enakomerno in neprestano?

In če se hočeš zadovoljiti s tem, da ti morje žene mlin ali kaj podobnega samo nekaj ur v dnevu, bi moral premagati še druge ovire. Bodeš li mlin ali tovarno postavil tik ob morju, da ti jo prvi vihar raz

bije? Sicer pa morje skoro nikoli ni popolnoma mirno. Tudi ob času oseke lahko nastanejo valovi, ki segajo več metrov visoko. Ob viharju sploh ni skoro nikakega razločka med plimo in oseko.

Pa bi morda kdo ogradil z močnim zidom del morja v podobi majhne luke in bi uredil tako, da bi ob plimi voda pritekala skozi tako odprtino v to lukko; ob oseki bi pa skozi isto odprtino izpusstil vodo ven. V odprtino bi postavil kolo, katero bi ondi skozi tekočo vodo gnala sedaj na eno stran, sedaj na drugo. Tudi to bi bilo brezuspešno. Zakaj kakor hitro bi voda okrog kolesa znatno narasla, bi se začelo kolo v vodi »stopiti«, kakor pravijo mlinarji, in bi se ustavilo.

Omenili smo tudi zgoraj, da voda ob plimi počasi narašča in ob oseki počasi pada; že zaradi tega ne more nikakega kolesa z močjo gnati. Dalje ne smemo prezreti nečesa, kar je sicer težje umljivo, pa zato ni nič manj važno. Pomisliti je namreč treba, da bi bila taka luka podobna posodi, ki je v zvezi z drugo posodo. Luka bi bila namreč po imenovanju odprtini v zvezi z morjem. Vemo pa, da v posodah, ki so med seboj zvezane, tekočina stoji enako visoko — al-

uničeno, tuda skuša naj, kolikor mogoče oslabiti japonsko brodogradnjo, da bo imelo pozneje baltičsko brodogradnjo lažje delo. Tako bi imeli Rusi potem znatno premoč nad Japonci tudi na morju ter jim na morju zapirali pot v domovino.

Berolin, 14. junija. Iz Ščula se poroča: Rusi se vračajo od Genzane proti Vladivostoku. Kozaki, ki so vznemirjali Japonce okoli Genzana, so že odšli. Pri Čančienju stoji še nekoliko dragonskih polkov.

London, 14. junija. Ko je prevozni parnik »Tajhokumaro« včeraj zvečer ob vzhodu v portartursko luklo polagal mine, eksplodirala je ena mina. 1 častnik in 18 moških je mrtvih, 9 pa ranjenih.

London, 14. junija. Poroča se, da je položaj v Port Arturju zelo žalosten. Neki londonski list je dobil od nekega Kitajca, ki se je kot japonski ogleduh vtihtapil v Port Artur, toda bil na povratku v Niučvanu zasačen, sledeče poročilo: Rusi delajo noč in dan, da popravijo poškodovane bojne ladje, ter upajo, da jih v 14 dneh popravijo. Ogleduh ceni rusko portartursko posadko na 30 000 mož. Živil imajo le za dva meseca. Vsa živila Kitajcev so Rusi konfiscirali.

London, 14. junija. General Oku ne pusti nič poročati o pripravah za obleganje Port Arturja. Oskrbovanje armade z živili je izvrstno.

London, 14. junija. »Daily Mail« poroča iz Niučvana: Dne 8. t. m. se je vršil pri Siauču blizu Kajčova boj med rusko in japonsko konjenico. Rusi so se umaknili proti jugu ter se dobro utrdili.

Petrograd, 14. junija. Iz Liaojana se brzojavlja: Med predstražami so se 10. in 11. t. m. vršile majhne praske, v katerih so smagovali Rusi. Južnozahodno od Vafantena so odbili kozaki v bližini vasi Udadjana japonski napad. Japonci so se umaknili, izgubivši nad 20 mož, dočim so imeli Rusi tri ranjence. Blizu vasi Lidjatuna so pregnali ruski strelci Japonce iz njihovih utrdb ter se polastili bližnjih višin. Rusi so imeli štiri mrtve, 13 pa ranjenih. V siujanskem okolici so pregnali kozaki japonske prednje čete ter se polastili vasi Stohadai in Hamhaborj. Spopadi na vzhodu nimajo nobene posebne važnosti.

Tokio, 13. junija. Admiral Togo poroča: Dne 10. t. m. je zapazilo japonsko brodogradnjo v Talienvanskem zalivu v bližini Savpintana štiri ruske torpedne rušilce ter jih pregnalo v Port Artur. V Talienvanskem zalivu je bilo uničenih nad 70 min. Razven teh smo še uničili 30 plavaločih min, ki so bile deloma že v Pečelskem zalivu.

Petrograd, 14. junija. Ruska brzojavna agentura poroča iz verodostojnih krogov, da je vest inozemskih listov o poizkušenem napadu na carja popolnoma izmišljena.

London, 14. junija. 17. ruski vojni kor, ki odide v Vzhodno Azijo, je mobiliziran. Ves kor je dobil nove, manj vidne uniforme ter so mu bile stavljenе koke, da se zavaruje proti nalezljivim boleznim.

Petrograd, 13. junija. Car je izdal 9 t. m. ukaz, po katerem se vpokličejo rezervni častniki in podčastniki iz raznih pokrajin v aktivno službo.

vsaj stremi po tem. Recimo torej, da bi voda stala v luki in v morju enako visoko. Kako naj bi v tem slučaju gnala kolo, katero stoji v odprtini, vežoč lučko z morjem? Priznamo sami, da je v tem izvajanju malo zofizma, je pa v njem nekaj popolnoma utemeljene resnice.

Slednjič treba upoštevati, da bi kolesa, ki bi jih gnala morska voda, morala biti železna. Lesene naprave bi ob hudem viharju valovi brez dvoma razbili. Znano pa je, kako železo naglo mine v slani vodi. Železna ladja se še brani rji; zakaj s pomočjo dokov jo lahko večkrat dvignejo iz vode in njen spodnji del na novo prevlečejo z barvo ali z minijem. Toda kako barvati železo, ki ga brez velikih stroškov ni mogoče vzeti iz morske vode? Ali naj se vsako četrletje razdere vsa naprava samo zato, da bi se železni deli vnovič prebarvali?

Tudi to okolnost bi bilo vsekako treba uvaževati.

Pač res je, da zastoj ni nobena reč. Ako stojiš ob morju in gledaš silno butanje morskih valov ob obrežje, se ti dozdeva, da je tu neizmerna množina moči, rekel bi, zastoj na razpolago. Pa le ni tako. Tudi morje človeku raje kljubuje, kot bi mu pomagalo. Zakaj tudi morje bi se prej smelo imenovati razdirajoč element kakor stvarilen.

Mafiš.

London, 14. junija. Admiral Togo poroča o pomorskih operacijah na zahodni obali poluotoka Liaojan: Glavno brodogradnjo je v ponedeljek plulo ob obali južno od Kajpina ter napadlo ruski oddelek, obstoječ iz treh pehotnih stotnij in konjenice. Ta se je pred našimi strelji umaknil proti notranjosti poluotoka. Dan pozneje smo ustavili s streljanjem neki proti jugu vozeči vlak. V sredo smo napravili pri Kajpinu stoječima ruskima stotnijama in enemu švadronu konjenice mnogo škode. Radi tega bombardiranja je baje zapustilo 3000 Rusov z 20 topovi Inkov.

Köln, 14. junija. »Köln. Zeitung« poroča iz Tokia: Japonske smage slave tu sprejeli, katerih se udeležuje izvanredno mnogo ljudstva. Pri nekem takem sprevodu, katerega so se udeležili tudi Angleži in Amerikanci, je nastala na nekem mostu takagnječa, da je bilo 19 oseb zmečkanih, mnogo pa poškodovanih. Policija ni mogla pomiriti ljudstva.

London, 14. junija. Podmorski čoln »Protektor«, o katerem se razširjajo razne vesti, je pred dvema mesecema kupila Japonska ter ga vkrcala na »Fortuna«. Akumulatorje za ta čoln, ki tehtajo 78.000 funtov, so prepeljali na Japonsko. Čoln spremlja ameriško vojaštvo, vendar pa ni znano, ako ga bo to tudi vodilo v boj. Japonska je dala zanj 250.000 dolarjev.

Kako umirajo Japonci in Rusi.

Dopisnik »Harbinskega Vestnika« piše iz Liaojana:

Naši, ki so se bojevali z Japonci, zelo hvalijo njihov pogum, s katerim se bore in umirajo. Pred kuilenčensko bitko so Rusi zajeli japonskega častnika in ga pozvali, naj se uda. A on se je vrغل z glavo navzdol z visoke skale in se ubil. Po bitki so Rusi hoteli zvezati ranjenega japonskega podčastnika. On je pa zbral vse svoje sile, da bi si glavo razbil ob kamnu. A to se mu ni posrežilo in odvedli so ga v bolnišnico.

Tako je bilo tudi v drugih slučajih. Skoro vsi japonski vojaki rajši umro, kakor pa bi se udali. Zato je toliko samoumorov pri japonskih vojnih jetnikih.

Ko so si Japonci hoteli izsiliti prehod čez reko Jalu, so drli naravnost noter v ruske topove. Padala je vrsta za vrsto, in čez kope mrličev so se vedno novi Japonci metali pred topove in močnarje. Padali so v masah, a se niso zmenili za to in so dušili Ruse s svojim številom.

Japonsko topništvo jako dobro zadeva. Vidi se, da natančno poznajo kraje in razdalje.

Zakaj neki japonski vojak rajši umre, kakor bi se dal vjeti? Vzrok temu je v vojaški vzgoji japonski. Japonci vojake uče, da bodo v jetništvu mučeni in da bodo z njimi nečloveško ravnali. Zato se hočejo s samoumorom ogniti trpljenju. Ko pa jetniki vidijo, da Rusi z njimi lepo delajo, pa se več ne izkušajo moriti, ampak ubogajo s topo ravnodušnostjo.

Ruski vojak se ne boji trpljenja, ampak ima za veliko sramoto, če ga vjamejo. Zato pa se ne da vjeti, dokler more še gibati. Vsi poveljniki govore s priznanjem o veliki hrabrosti ruskega vojaka. V strašnem artillerijskem boju, kjer so topničarji skoro vsi oglušili, ker so jim popokale ušesne mreže in je mnogim tekla kri z ušes, so se še šalili med seboj.

Prirojeni ruski humor jih ne zapusti, tudi če gledajo smrti v obraz. Videli so ruske vojake, ki so imeli po šest do osem ran, da so bili pri amputaciji čisto vedrega lica. Mnogi ranjenci so si sami naredili berglje in so na njih prišvedrali dvesto kilometrov daleč v Liaojan, pokriti s krvjo, prahom in blatom.

»Orlovska gnezda«.

Pod tem naslovom opisuje J. Jelec v »Novoj Vremja« »Utrdbo št. 2« in utrdbico »Kuropatkin« pri Port Arturju, kateri si je sam ogledal, ter trdi med drugim: Na vrhu gora, obdanih ob oblakov, stoje utrdbice in baterije, katerih se ni mogoče polastiti. Po enourni vožnji dospemo do utrdbice, kjer stoji ena baterija. Na prvi pogled je mogoče spoznati, da je Port Artur od suhe strani ravno tako izborne utrjen, kakor od morja. Utrdbe so pravcata orlovska gnezda na gorskih vrhovih, katerih se ni mogoče polastiti. Gore se vzdigujejo nad več vrst široko dolino, ki nudi daljino strelno daljavo.

O ruskem brodogradu v Port Arturju prišel je zopet zelo ugodno pisati v berlinskem »Tagblattu« kritik Reventlow. Mi smo že enkrat povdarjali, da je ta kritik z dušo in telesom na strani Japoncev, in če takega kritika privajajo razmere do ugodne sodbe o ruskem brodogradu, mora že biti nekaj, kar je pač vredno, da tudi mi tu pribijemo:

Najprej konstatira prav žalostno, da se je razmerje brodogradu predrugačilo Rusom na korist Japonske brodogradje je izgubilo od svojih sedmih oklopnih »Hatsus«; »Fuji« in »Jasima« sta od min težko poškodovani, morda se nista mogli niti vrniti v domače ladjetesalnice. Neka druga oklopnica leži na

otoku Mautau, in ako tudi ne upoštevamo poročila zadnjih dni o japonskih izgubah, skrhilo se je število japonskih oklopnice na štiri, a najbrže na tri oklopnice. Rusi pa morejo postaviti tam nasproti: »Peresvjeta«, »Sevastopol«, »Poltava«; najbrže tudi »Pobjeda« in »Cesarevič«. O veliki japonski premoči na morju torej ni več govora. Od križark so izgubili Japonci še »Asama«. Dalje pa tudi ne morejo Japonci imeti vseh križark združenih pred Port Arturjem, ker morajo računati na vladivostoško brodogradnjo, ki ima tri jako hitre in močne križarke, s katerimi more admiral Skrydlov v kritičnem trenutku udariti proti jugu in se utegne združiti z mornarico pred Port Arturjem. Da bi bil Port Artur blokiran, o tem ne more biti govora, ker ruske ladje zapuščajo ponoči pristanišče ter trosijo po onih lukah mine, kjer menijo, da pride sovražno brodogradnjo.

V glavnem stanu.

Berolin, 14. junija. V Mukdenu je bilo življenje. Blizu postaje je generalni štab in posebni vlak namestnika Aleksejeva. V glavnem stanu liaojanskem je vse živo. Kamor pogleda oko, se vidijo bele strešice vojnega taborišča. Prišlo je mnogo gostilničarjev. Zvečer igra godba. Ruska armada raste vsak dan. Prebivalstvo se giblje čisto prosto in brez strahu, dasi je sovražnik oddaljen le 180 verst.

Češki deželni zbor.

Najvišji deželni maršal knez Lobkovič je otvoril včeraj ob 12. uri 10 min. deželni zbor. Poslanci so prišli skoraj polno številno k seji. Deželni maršal je otvoril sejo v češkem jeziku. Obžaluje pred vsem, da ne more s takim veseljem pozdraviti poslance, s kakršnim bi jih lahko v drugačnih razmerah. Parlamentarni položaj je v deželi in tudi v državi tak, da ni upanja na uspešno delovanje dež. zbora. Upam pa, da bodo, ako tudi še ne danes, vsaj v prihodnosti ozirali na potrebščine prebivalstva, parlamentarno zatajevanje simega sebe in zdrav razum povzročili odstranitev zaprek, ki ovirajo delovanje dež. zbora češkega. V nemškem jeziku izjavlja, da noče razviti obširnega sporeda, a prej ko slej je pripravljen izpolnjevati dolžnosti, katere mu predpisujeta deželni red in ustava. Prosi poslance, naj store to, kar se jim zdi po njihovi vesti potrebno v korist po njih zastopane ljudstva. Predsednik se spominja tudi umrlih poslancev.

Vršilo se je na to čitanje došlih vlog. Poslanec Breznovský se je v interpelaciji pritožil, da se zadnji čas dogaja v Pragi mnogo tatvin. Interpelant trdi, da policija nima časa skrbeti za javno varnost, ker ima preveč posla z varstvom nemških buršev, katerim je češka hranilnica s češkemu prebivalstvu ukradenim denarjem sezidala dijaško zavetišče.

Na to so pričeli razpravljati o došli prošnji dež. poslance Bärnreitherja za dopust, a pri tem so nemški poslanci pričeli z obstrukcijo. Poslanec Malý izjavi, da sicer ne dvomi, da se vzroki prošnje za dopust utemeljeni, a je tega mnenja, naj se o prošnji temeljito razpravlja in preiščejo vzroki, vsled katerih je bil naprošen dopust. Predlaga v ta namen prekiniti sejo za deset minut in potem glasovanje po imenih o navedeni prošnji.

Dež. poslanec Herold označi ta predlog kot začetek nemške obstrukcije, za katero nimajo sedaj v deželnem zboru nikakega povoda, in izjavlja v imenu svoje stranke, da so Mladočehi želeli in še želé delavnost deželnega zbora, te najvažnejše korporacije v izvršitev svojih narodno-gospodarskih, političnih in kulturnih dolžnostij. Vlada se pa za te želje ni zmenila in je zavzela njim nasproti neprijazno stališče. Sedaj pa, ko vlada ni mogla dvomiti o tem, da deželni zbor valed nemške obstrukcije ne bode mogel delati, ga je pa nenadoma sklicala. Videti je, kakor da bi hotela vlada igrati šaljivo igro. Med češko obstrukcijo v državnem zboru in med nemško obstrukcijo v češkem deželnem zboru je velik razloček. Čehi se boré v državnem zboru proti njim sovražni vladi in proti škodljivemu vladnemu sistemu, a Nemci hočejo dovesti edino parlamentarno zastopstvo v češkem kraljevstvu ad absurdum. Čehi ne bodo žalovali, ako se razbije Schmerlingova ustava. Češki deželni zbor je najvažnejša institucija v državi, od katere je odvisna tudi habsburška dinastija. Nemška obstrukcija v češkem dež. zboru ne bode prav nič vplivala na češko obstrukcijo v državnem zboru. Čehom predpisuje obstrukcijo v državnem zboru njihova taktika, katere ni prav nič odvisna od nemške obstrukcije v češkem deželnem zboru.

Češkorađikalni poslanec Kubr protestira v imenu čeških agrarcev zaradi prešernega oviranja razprav v češkem deželnem zboru. Bärnreitherju je bil nato dopust dovoljen s 112 proti 12 glasovom. Na isti način se je obravnavala prošnja za dopust poslance Riehterja, kateremu je bil dopust dovoljen s 106 proti 18 glasovom. Deželni maršal je ob 3/4 na tri zatvoril sejo in na

znanil, da bode prihodnje sejo naznanil poslancom pisмено.

Po deželnozbornski seji sta se deželni maršal in cesarjev namestnik posvetovala o odgodenju češkega deželnega zbora. Kakor trde poučeni krogi, bode 19. t. m. s cesarjevim pismom deželnozbornsko sasedanje odgodeno ali pa zaključeno.

Dr. Rezek je, kakor poroča »Prager Tagblatt«, v seji mladočeškega kluba ostro grajal češko taktiko, zlasti pa to, ker klub prezgodaj objavlja svoje sklepe. Na predlog čeških agrarcev bode skupna seja vseh čeških strank. Mladočeški državni in deželni poslanci bodo zborovali 21. t. m. v Pragi. — Deželni odbor predlaga razveljavljenje volitve poslance Vollgruberja v Budjevicah, ker je bilo pri volitvah oddanih 33 neveljavnih glasov.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 14. junija. Zbornica je nadaljevala razpravo o indennitetnih predlogah. Proti predlogi so govorili Olaj, Saghy in Marjay, ki je očital vladi, da ne skrbi za ljudske koristi. Seja se nadaljuje jutri.

Nemiri rumunskih kmetov na Ogrskem.

»Neues Pester Journal« poroča iz Arada, da so med rumunskimi kmeti nemiri. Kmetje zahtevajo, da naj se sedanjim najemnikom 5000 oral obširnega veleposedstva odpove najemnina in naj posestva parcelirajo in dajo v najem kmetom. Vlada je svoječasnó odbila tozadevno prošnjo kmetov. Kmetje so nastopili proti sedanjim najemnikom. Orožništvo je napravilo red.

Avstrija in Italija.

Milanski list »Perseveranza« označuje vest, da bi bilo oboroževanje avstrijske armade naperjeno proti Italiji, za izmišljeno. Obedve državi imata dolžnost vsa pozornost posvetiti dogodkom na Vzhodu. Vsled rusko japonske vojske je morala prevzeti Avstrija na Balkanu vodilno vlogo, in Italijani morajo podpirati Avstrijo v tem, da ima ugled na Balkanu.

Kako volijo v Galičiji.

V gališkem deželnozbornskem volivnem okraju Rohatyn se vrše sedaj volitve. Rusi kakor tudi Poljaki so postavili svojega kandidata. Proti Poljakom razburjeni rusinski kmetje so prišli na volišča oboroženi s kosami in s sekirami in so baje branili Poljakom voliti. Orožništvo je bilo valed tega pomnoženo. Poljaki stražijo po noči svoje hiše pred Rusini, oboroženi z revolverji.

Mobilizacija za poskušnjo.

V soboto, dne 12. t. mes., se v Hohenmauthu za poskušnjo mobilizirali 30. brambovski pešpolk. Poleg tega so od kmetovalcev rekvirirali konje in jih porabili za priprego eraričnih voz. Prepričati so se hoteli v kakem stanu so razni vojaški pripomočki. Našli so vse v najlepšem redu.

Zatiranje Armencev.

Angleški poslanik O'Connor je pri turški vladi vložil protest zaradi zatiranja Armencev. Porti je naznanil, da so po konzulatnih poročilih Turki zažgali in razdejali 44 armenskih vasi in veliko Armencev pomorili. Veliki vezir je priznal, da je 25 armenskih vasi razdejanih, tajil je pa, da bi bil kak Armenec umorjen.

Anarhisti v Transvaalu.

Policija opazuje v Johannesburgu že nekaj dni več tujcev, izmed katerih se je eden bahal, da bode poskusil umoriti nadkomisarja lorda Milnerja. Policija je zaprla tri osebe, o katerih sumijo, da so anarhisti.

Z Balkana.

Srbsko vladno glasilo »Samouprava« poroča iz Verizovića, da Albanci zopet preganjajo Srbe in da turške oblasti vse to gledajo popolnoma mirno. Albanci se klatijo v 15 do 20 mož močnih četah po deželi Zavratno so ustrelili med drugimi uglednega srbskega trgovca Stankovića in kmetovalca Milića.

Dobro poučeni krogi v Sofiji so mnenja, da bode kralj Peter vrnil obisk bolgarskemu knezu. Obisk bode imel zasebni značaj in je kot kraj določen lovski grad Sintjakov blizu omejnega mesta Samokova.

Kakor poročajo Turki, nameravata general Cončev in polkovnik Jankov prekorčiti z dvema četama, kojih vsaka šteje 20 mož, makedonsko mejo.

Nekaj o bližnji politični bodočnosti Evrope.

V prostorih čikaške »Alliance Française« je predaval francoski sociolog Anatole Leroy Beaulieu o bodočnosti Evrope. Pri tem je prišel do zaključka, da bo večina evropskih narodnosti končno prisiljena ustanoviti veliko federacijo, potem katere jim bode mogoče ubraniti se »rumeni ne-

varnosti“ na iztoku in „ameriški nevarnosti“ na zapadu.

Predavatelj je prepričan, da bode do take federacije prišlo, ako preje ne, pa v prihodnjem stoletju prav gotovo. Samo tri države se omenjeni zvezi ne pridružijo: Anglija, katera se pridruži Zed. državam severne Amerike, Rusija, ker je velikanska, neodvisna država, katera tvori svet sama zase, in Turčija, katero bodo med ostale evropske države med seboj razdelile. Federacija evropskih držav je predvsem potrebna in sicer v svrhu obrambe pred ameriško in rumeno nevarnostjo. Amerika namreč že sedaj gleda na Evropo tako, kakor otroci na ostarele starše.

Iz brzajavk.

Dunaj. Cesar je na povabilo cesarja Viljema, naj se udeleži nemških velikih vojaških vaj, odgovoril, da ga bo zastopal prestolonaslednik.

Budimpešta. Ogrska kvotna deputacija je imela 14. t. m. popoldne sejo, v kateri je bilo naznanjeno, da sta se sicer obe deputaciji sporazumeli, toda ogrska deputacija vstaja še vedno na svojem prejšnjem stališču, ne da bi se spuščala v kako polemiko z referentom avstrijske deputacije.

Budimpešta. Nasproti poročilu, da je vojno ministrstvo proti vpeljavi dveletne vojaške službe, poroča »Pester Lloyd«, da se merodajni krogi še vedno drže načela, da se vpelje dveletna vojaška služba, kakor hitro se izpolnijo pogoji, ki bodo omogočili, da bo armada tudi potem sposobna za boj.

Razmere v Spodnji Šiški.

(Dopis.)

V soboto je bila občinska seja v Spodnji Šiški. Na dnevnem redu je bil zopet vodovod. Predlog glavarstva, naj se vodovod zgradi, je bil z 10 glasovi proti 7 glasovom odklonjen.

Pri zadnjemu požaru v Sp. Šiški se je pokazalo, kako potreben je vodovod. Po požaru je okrajno glavarstvo županstvu in obč. odboru poslalo dopis, da bi odbor to potrebo izprevidel in sklenil, da bi se vodovod zgradil. V dopisu je glavarstvo opozarjalo županstvo in odbor, da so volilci odbornike volili, da zastopajo koristi občanov, ne pa da bi vsak posamezen odbornik samo na svojo osebo gledal in da če odbor sklene, da se napravi vodovod, dobi občina 60 % že zagotovljene podpore. Oglasil se je k besedi G. Oister z opombo, da ne bo naglašal potrebe vodovoda, ker je itak vsak odbornik popolnoma prepričan o tej potrebi, omenil pa je, da se naj odbor na dopis glavarstva ozira in da naj za korist občanov dela. Nato se je oglasil k besedi odbornik g. Ivan Jenko z opombo, da ima on zadosti dobro vodo, je g. Oister mu odgovoril, da je njegova dolžnost, da ne gleda samo nase, temveč naj gleda tudi na njegove volilce, da bodo tudi ti z vodo preskrbljeni, in da se mora zastopati koristi volilcev. G. Jenko je odgovoril: »Jaz zastopam svoje interese, ker jaz moram davek plačevati.« G. Oister mu je odgovoril, da bodo pač pri prihodnji volitvi volilci vedeli, kake može bodo volili. Ko se je v debati omenilo škodo zadnjega požara, se je oglasil virilist Jakob Burger z besedami: »Nobene škode ni naredil požar, saj so bili zavarovani, in če vse pogori, saj je vsak zavarovan.« Ko je g. Oister omenil, da če bi se v Sp. Šiški vodovod in dobra šola napravila, da bi potem Šiška veliko bolj razširjevala, kakor se zdaj, je g. Burger dejal, da Šiški ni treba, da bi se razširjevala. Seveda to temu gospodu ne diši, kajti pri zadnjemu odboru je bil on pravi župan in g. Vodnik samo na papirju, ker pa železničarji ne puste temu gospodu oblast, kakor jo je preje imel, mu ni všeč, da bi Šiška napredovala.

Proti napravi vodovoda so glasovali trije hišni gospodarji, kateri pri svojih hišah nimajo vodnjakov. To se vidi, kako »naprednjaki« so v Sp. Šiški! Ko se je v Ljubljani vodovod delal, je bilo mnogo Ljubljancov proti temu, in danes pa vsak Ljubljčan uvidi korist vodovoda. V Spod. Šiški je pa drugače. V Šiški so prebivalci za vodovod le župan ne. Namestu da bi župan za vodovod govoril, je bil nasproten, če je tudi načelnik požarne brambе, seveda »brez vode«. G. župan Viljem Maurer nima menda pojma o vodovodu. Omenil je pri seji: »Voda bi preveč veljala gospodarja«. Župan menda ne vé, da vodo ne plačujejo samo hišni gospodarji, temveč tudi gosti. Omenil je tudi župan, da je pri zadnjem požaru govoril z dež. predsednikom baronom Heinom in da mu je ta rekel, da priporoča vodovod, če so denarne razmere za to. Malo je verjetno, da bi baron Hein to govoril z županom, kajti vodovod so že na peljale občine, katere nimajo takih dohodkov in tacega upanja za razširjenje, kakor Sp. Šiška in tudi take potrebe ne, kakor v Sp. Šiški. Konec debate je g. Oister županu rekel, da obžaluje, ker ima prebivalstvo takega župana, ki je proti vsaki potrebni stvari in tudi proti vodovodu, dasi je načelnik požarne brambе.

Na dnevnem redu se je določila tudi taksa za uporabo fekalnega voza. Odbor je sklenil, da se plača za uporabo fekalnega voza za celi dan 4 K in za pol dne 2 K, poleg tega se mora še plačati za konje in za delavca.

Gosp. Oister je stavil predlog, da se vsem gospodarjem prepove izpraznjevati pred 9. uro zvečer gnojnice brez fekalnega voza. Omenil je, da se bo, če ne se to sklene, voz malo uporabljal, da bo občina na škodi in da se v zadevi sanitarnosti ne bo nič zboljšalo. Sprejet je bil predlog, da se smejo fekalne jame z navadnim sodom izpraznjevati od 9. ure zvečer do 4 ure zjutraj.

Dogodki na Laškem.

Dne 5. in 6. junija je bila na Laškem birma. Pri tej priliki pišejo vsi nemški listi o krvavih izgredivih, kakor da bi bila polovica prebivalstva ranjena in pobita. Listi pišejo neresnično, hujskajoče in z očitnim namenom, slovensko ljudstvo pred širnim svetom spet kompromitirati kot tolpo razbojnikov. Zato smo prisljeni podati pred vsem stvarno poročilo in pojasnilo.

Mladeniči so hoteli postaviti velikanski mlaj s slovensko trobojnico. Obč. zastop je iz strahu pred tem prepovedal vsako trikoloro — tudi frankfurtske. S frankfurtske škofa gotovo ne bodo pozdravljali. To je umevno. Da je bila prepovedana slovenska zastava, se pa tudi ne čudimo obč. zastopu. Mladeniči so pripeljali mlaj ter bi ga bili kljub občinski prepovedi tudi postavili s slovensko trobojnico. Toda slovensko zastavo jim je prepovedal nemškutarškemu terorizmu na ljubo laški nadžupnik in kanonik Zuzha.

Vendar so postavili mlaj s cesarsko zastavo. Čez dan in osobito zvečer so spet hoteli obešiti slovensko trobojnico, pa radi premalega števila tega niso mogli storiti. Čez noč niso poskušali ničesar.

V nedeljo proti osmi uri pa naenkrat zaplapolo velika nska trobojnica in sicer raz zvonik.

To je bil ogenj v strehi. Policaj je divjal besen okoli. Župan Veber se je tresel od jeze in zavijal oči. Prišli so tudi orožniki. Mladeničev je bilo vse polno v zvoniku od vrat do zastave, da ni mogel nikdo v zvonik. In pred cerkvijo jih je mrgolelo ko lista in trave. Toda čudno mirno in dostojno so se obnašali. Župan in policaj, posebno zadnji, je s sekiro udrihal po stolpnih vratih, dokler se mu ni polomila. Geslo mladeničev pa je bilo: mi z mirno krivjo branimo svojo zastavo. Zastave ne damo za nobeno ceno in naj pride kdorkoli. Župan in policaj sta še naprej rogovili, dočim se je žandarmerija na lastne oči prepričala, da nima nobenega pouda posredovati, zato je tudi delala samo pasivno asistenco. Slednjič je prišel tudi župan do prepričanja, da ne more ničesar opraviti in tako je zginit on in policaj, in tudi žandarmerija je odšla.

Zdaj so mladeniči sami prostovoljno sneli zastavo, ki je blizu tri ure vihrala raz zvonik. Med navdušenimi »živio« klici so jo nesli po trških ulicah.

Zagrizeni nemčurški tržani se niti dihati niso upali, ampak le s strahom so opazovali navdušeno množico.

Od začetka pa do sedaj ni prišlo do nobenih dejanskih izgrediv. In tudi ob tej priliki ga je povzročil policaj. Htel je tej množici vzeti zastavo. Pa kar je že dolgo iskal, to je zdaj našel. Kar pomandrali so na tla policaja. Kakor bi se ne bilo prav nič zgodilo, so mladeniči nesli zastavo do delniške pivovarne, kjer se je končala ta nedolžna, a obenem za slovenstvo pomembna demonstracija.

To je popolnoma nepristransko, stvarno poročilo. Zdaj pa berite nam sovražne nemške liste. Kake laži, kako hujskanje, kake na padli! Kri je tekla v potokih, nikdo ni bil varen življenja, vršili so se pretepi, poboji itd. Da, celo od škofovega blagoslova so bili izključeni vsi mladeniči, ki so se udeležili demonstracije. Tako pišejo nemški listi. Na te laži ne bomo odgovarjali, ožigosala jih je pred svetom že »Domovina«. V zvezi z mladeniško demonstracijo ni bilo pravi nobenega izgrediva, razun onega, v katerem je dobil policaj zelo tehtne in nepozabne spomine. Prišli so hajlati tudi celjski nemški dijak, in če so kaj skupili domu grede za svoje rogoviljenje, so si sami krivi.

Slišali pa že dolgo niso takih laških nemškutarji, posebno župan, kakor ob tej priliki. Slovenska zastava jim smrdi, slovenski denar pa ne. Nikoli ga ni v cerkev, zdaj pa vedno stika krog nje. Vse je bilo odkrito, le župan ne. Zato so mu klicali: Ti Veber, ali imaš tiča pod klobukom? Kakšen pa je? To je ubogega moža tako jezilo, da ga je začel želoдец boleti. Umevno, če ne more želoдец prebavljati.

Omenimo samo še to, da so bile nemškutarške gostilne v teh dneh prazne, da so se gostilničarji penili od jeze, njih žene pa so jokale radi škode. Vse pripravljeno, a slovenskega ljud-

stva ni. Tudi pri županu ne, ki ima tudi gostilno. Zahvalite se mu zato in ga povabite, naj pride on sedaj k vam pit in jest. Zakaj pa ne pokličete policije in žandarmerije, da bi odganjala Slovence od vaših gostiln in prodajnic, kakor ste s sabljami in z bajonetmi hoteli razkosati slovensko zastavo. Vas ni sram? Ali ste vi značajni ljudje? Celi božji dan, zlasti ob nedeljah in praznikih ni pri vas slišati ne mške besede, slovensko ljudstvo pa vabite: Pridite očka, mamica, pogledjte, kupite! Na drugi strani pa mu hočete zabraniti, da pokaže svoje narodno čustvo in nastopate proti njemu? Imena, kakor so: Veber, Gradt, Drolic, Hermann, Falta itd. si bo slovensko ljudstvo od zdaj dobro zapomnilo. Vsi so sinovi slovenskih očetov in — narodni odpadniki. Kakor posojujete vi ljudstvu, tako vam bo ljudstvo tudi vračalo. Zapomnite si to!

Štajerske novice.

Š Zahvala. Cerkveno-glasbena šola v Celju, izraža tem potom prevzvišenemu knezoškofu dr. Mihaelu Napotniku najiskrenejšo zahvalo za podarjenih 50 kron. Za vodstvo: Karol Bervar.

Š Slovenci na Spodnjem Štajerskem. Pod tem naslovom prinaša praška »Politik« obširen članek. Članek pravi, da se mora »Proč od Gradca« pokazati v prvi vrsti na gospodarskem polju in priporoča ustanovitev gospodarskega društva za celo Spodnje Štajersko.

Š Umri je dne 31. maja v Gradcu znani krčmar in posestnik v Trnovljah, Miha Piliš, po domače Ložnar. Pogreb je bil dne 3. t. m. na pokopališču pri Sv. Petru v Gradcu. — V Celju je umri g. Vinko Sorn, c. kr. oficijal v pokoj. — G. Fr. Joštu v Celju je umri sinček Vladimir, dr. Mohoriču v Ormožu pa sinček Branko.

Š Strela je ubila dne 8. t. m. posestnika Franca Kostanjška na Veterniku pri Kozjem. Njegova žena in štiri dni narice, ki so bile zraven Kostanjška na njivi, so le omedlele.

Š Osebnе vesti. Davčni praktikant Jernej Videnski iz Kozjega je prestavljen v Celje, Anton OsvaId iz Cradca v Rogatec.

Š Otroci zažgali so z žvepljenkami poslopje posestnika Antona Pauliča v Bučah, okraj Kozje. Ogenj je napravil 8000 kron škode.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. junija.

Š Slov. Narod in vseslovanski dijaški shod v Pragi. Iz Prage se nam piše: Veliko začudenje in skrajno ogorčenje je zbudilo v jugoslovanskih akademskih krogih v slovenski Pragi dejstvo, da takozvano glasilo slovenske »narodno-napredne inteligence«: »Slovenski Narod« niti z besedico omenil manifestačnega shoda vseslovanskega dijaštva v Pragi. Ako gospodom pri »Narodu« slovenski referent na vseslovanskem dijaškem shodu že ni ravno persona grata, bi najnavadnejši takt in naravna dostojnost zahtevala, da bi »Slov. Narod« vsaj zabeležil dejstvo, da se je na shodu v Pragi manifestiralo v prvi vrsti za slovensko univerzo v Ljubljani. Toda gospoda, ki se je nekaj ogrevala za absolutno narodnost, ki je s ponosom trdila, da je v njenem taboru velikanska večina slovenskega akademičnega dijaštva — danes nima časa brigati se za slovenske kulturne zahteve — za slovensko univerzo, nima niti sra niti smisla več za težnje slovenskega dijaštva, za kulturne zahteve slovenskega naroda. Gospodje imajo druge skrbi. . . . Raje s Schweglom kakor z Mahničem. . . . in Schwegel je proti slovenski univerzi. — Komentara ni treba. — Kaj pravijo bojeviti »Savani« k svojemu samoznemu glasilu? . . . Sapiienti sat . . .

— Umri je v Gorici v starosti 97 let umirovljeni dvorni svetnik I. vitez Bosizio, oče umirovljenega namestniškega podpredsednika Alojzija viteza Bosizia. Od l. 1860 — 1865. je bil v Gorici okrajni glavar ter vladni zastopnik v deželnem zboru. Pozneje je bil vodja deželne vlade kranjske. Kot dvorni svetnik je šel v pokoj. Pokojnik je bil tudi pesnik in je preložil Schillerjeve pesmi na laško. Njegov sorodnik, duhovnik Janez Bosizio, je bil preložil Virgilija na fur-lanščino. — Zapustil je tudi nekaj nemških pesmi. Bovizio je bil vedrega duha do zadnjega hipa.

— Solska politika o. kr. okrajnega glavarja kranjskega. S Stare Oselice, 11. junija. V začetku leta 1904. je prišlo na županstvo pismo od c. k. okr. glavarstva v Kranju, da bo komisijiski ogled za zgradbo šolekega poslopja za g. Pipana, nadučitelja iz Trate, ekurendo učitelja na Trebiji »ob ugodnem vremenu konec aprila

ali maja meseca. Ker ni bilo ugodno vreme, so dobili možje obč. odbora povabilo šele za 10. junija t. l., da se bo vse ukrenilo za zidavo šole na Trebiji, katera je potrebna samo g. Pipanu, nadučitelju na Trati. Razen dveh bolnikov je prišel ves odbor in je pojasnil g. c. kr. glavarju razmere fare in povedal, da naj bo šola pri farni cerkvi, na sredini cele fare, kamor lahko otroci od vseh hiš prihajajo. Zapisnikar je bil g. Pipan, nadučitelj s Trate, ki je ta dan imel odpust in je možem pripovedoval: »Postava je postava« in lagal, da je na Trebiji v šoli 90 otrok. Ker se možje obč. odbora niso hoteli udati, je g. Pirc povedal, da je tu ministrski odlok. Ko so ga možje hoteli videti, oziroma slišati, je rekel, da bo šlo zdaj na ministrstvo. Naredili so zapisnik, ki ga možje niso podpisali, akoravno jim je g. Pipan povedal, da si nakopavajo kazen in stroške. Hotel je g. glavar pokazati tudi »plan« za novo šolo, možje so pa rekli: Mi hočemo imeti šolo v sredini pri cerkvi, tu ni potrebna. G. glavar pa pravi: »Ravno pri cerkvi je mi nočem o«. »Plan ste naredili, sami ga glejte, mi ga ne sprejememo«. Zapisnik vkljub prigovarjanju gosp. Pipana ni bil podpisan. Konec debate! Župan vpraša: »Kje čemo vzeti denar za šolo? Davki so že tako veliki«. C. kr. okr. glavar pravi: »Bo pa eksekutor prišel rubiti«. Zaključek naj si naredi vsak razsodni človek o c. kr. okr. glavarju, — v o. k. r. a. j. cesarskem namestniku.

— V goriško bolnico so pripeljali težko ranjenega Janeza Tomazina, cestarja. Neznani sovražnik ga je napadel in ranil v trebuh. Tomazin je brez zavesti in ni še mogel povedati, kdo je bil napadalec.

— S prvega nadstropja je padel v Gorici šestletni Karol Mužnia, ko se je igral na oknu.

— Vol je napadel v hlevu Katarino Luznik v Solkanu in jo je z rogovi ranil v telesu ter podrl na tla. Prepeljali so jo v žensko bolnico.

— Hrvaške novice. Glavna skupščina srednješolskih profesorjev bo dne 5. julija v Zagrebu. Na dnevnem redu bo tudi razgovor o društvenem glasilu. — Zrtve dela. Pri gašenju apna je padel v Zagrebu neki delavec v jamo, kjer je bil v par trenutkih mrtev. Delavec Matija Striel iz Kočevja je težko ranjen. — Industrijo s čipkami bodo zopet uvedli v Dalmaciji.

Umri so v Ljubljani: Matilda Marija Ruch, uamljenka, 24 let, Radcekega cesta št. 11, pljučna tuberkuloza. — Karol Jeglič, ječarjev sin, 6½ leta, Sodnijske ulice št. 5. — Ivan Jakopič, dninar, 64 let. — Josip Avaič, goštač, 80 let, Dunajska cesta št. 25. — Jakob Kos, prosjak, 70 let. — Franja Urh, delavčeva žena, 40 let. — Danijel Nedeljkó, davčnega adjunkta sin, 2½ leta.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani vsem svojim podružnicam. Vseposvodi se priznava, da je družba svetega Cirila in Metoda v Ljubljani prepotrebna; vseposvodi se priznava, da je njeno delovanje v največjo korist našemu milemu slovenskemu narodu; vseposvodi se priznava, da je ista vsestranske podpore potrebna, če naj doseže svoj vzvišeni smoter. Vkljub temu pa nima naša družba v svojem narodu tiste splošnje podpore, ki bi jo morala dobivati. Za Čehi z njihovo »Osrednjo Matico« stojimo daleč daleč Slovenci s svojo »Družbo sv. Cirila in Metoda«. Denarni primankljaj se družbi večja leto za letom. Leto za letom so ogromne potrebe, a podpore, ki naj pokrijejo družbine potrebe, pa ne rasejo sorazmerno z njimi. Prevažna vprašanja čakajo vže davno na rešitev, a gmotno družbino stanje ne pripušča, da bi se rešila ugodno. Prispevki, ki prihajajo naši družbi, so postali tako pičli, da ista ne more več izhajati brez izrednih denarnih operacij. Ako oni faktor, ki ima edin korist od naše družbe, naš slovenski narod, ne podpre naše družbe tako, da bi izhajati mogla, prisiljeno bode vodstvo opustiti realiziranje marsikake koristne naprave. Naval s tujejezičnih strani na naš narod je vedno hujši in ljutejši. A sredstva naše družbe so v primeri s sredstvi naših nasprotnikov prav malenkostna in radi tega v takih slučajih ne moremo tako delovati, kakor bi želeli in morali. Prva opora naši družbi pa so podružnice, ki so posejane po vsem slovenskem ozemlju. V njih naj bi se zbirali vsi Slovenci, bodisi gospod ali kmet, ter naj bi na ta način podpirali svojo matico: družbo sv. Cirila in Metoda. Mnogo je podružnic, ki res redno delujejo, ki pobirajo doneske udov ter jih vestno pošiljajo glavni družbi. — Vsem tem bodi tu prilično izrečena najiskrenejša zahvala na njih neumornem domorodnem naporovanju. Te podružnice naj bi bile vzgled rodoljublja vsem onim podružnicam, ki takorekoč spe. In teh je žal mnogo. Tem podružnicam oziroma njih vodstvom, veljaj v prvi vrsti priučujoči poziv. Zdravimo naj se pomneč, da je vsak nas toliko kar premore — za mili narod storiti dolžan. Podpisano vodstvo se torej obrača

do vseh svojih podružnic s prošnjo, naj iste, kjer je le mogoče in čim prej prirede kakih veselje naši družbi v korist ali pa vsaj čim prej nabere prispevke svojih udov za leto 1904. ter jih vpošljejo vodstvu, da ne pride družba v najneprijetnejše položaje. Sedaj trkamo, odprite! Če preslišite glas, ne sodite nas, ko bo prepozno — ne recite, da smo mutasti bili takrat, ko nam je bila dolžnost govoriti. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. V Ljubljani, dne 8. junija 1904.

— **Toča.** Kakor poročajo, je napravila toča v petek mnogo škode v občini Kopriva na Krasu. Tudi iz Istre prihajajo v tem pogledu žalostne vesti. V soboto je razsajala namreč okolo Motevuna v Istri silna nevihta. V občinah Novaki in Karajba je uničila toča vse pridelke.

— **Medved** se klati po Golici.

— **Na Bledu** so Lahi sv. Antona dan zvečer na kakih petih domačinih poskušali svojo spretnost z noži tako ročno, da je moral domači kaplan ob eni ponoči iti previdevat za smrt. No, menda ne bo nihče umrl. — Domačini, pustite tujce pri miru!

— **Radi žene.** Andrej Prosen, posestnik sin iz Črnega vrha pri Ljubljani, spril se je v nedeljo s svojim prijateljem. Beseda je dala besedo in slednji, ko je prišlo do najkrajnjega, potegne Prosen nož iz žepa ter zada svojemu prijatelju težko rano. Pri zaslišavanju je Prosen izpovedal, da mu je prijatelj hotel odpeljati ženo in da je ta čin izvršil v stanju skrajne ljubosumnosti.

— **Žalosten boj med Hrvati in Slovenci.** Pretekli teden so se sprli pri železniškem predoru v Hrušici v neki gostilni slovenski delavci s Hrvati. Prišlo je do hudega pretepa, pri katerem so hrvaški delavci Miko Mešić, Pava Borčić, Tome Borčić, vsi trije doma iz Kamenice, okraj Brinje, in pa Marko Blažanin iz Brinja na Hrvaškem, rabili nože. Oklali so več slovenskih delavcev.

— **Zaprli** so v Radovljici brezposelnega črevljarja Jožefa Peikara, doma iz Beniša v Sleziiji. Peikar je po Radovljici beračil in kradel.

— **Slovenske novice iz Amerike.** Iz Pueblo, Colo., se poroča, da je skoro polovico tamošnjih naših rojakov ostavilo Pueblo. Nekateri so odpotovali v Evropo, drugi zopet v druge kraje republike. Med delavci v jeklarni vlada velika nezadovoljnost, kajti plače so jim znižali. V topilnicah poslujejo še dovolj dobro, toda delo je težko dobiti, ker je tudi tam malo dela. — Iz Shire Oaks, Pa. poročajo, da gre tamkaj z delom le počasi dalje. V imenovanem mestecu je le par Slovencev. V Shire Oaks je prišel nedavno nek mladenič, rodom iz Trbovelj. Ime mu je Richard Ranzinger. On je velik, krepak in rudečelas, toda delati se mu ne ljubi in se skuša preživeti na drugi znani način, po katerem je že prišel do denarja, ki je bil zaprt v kovčegu. — Slovenci v New Yorku nameravajo ustanoviti »Slavjansko Besebo« kot središče ondi živečih slovanskih narodnostij. Ondi bi bila knjižnica, časniški biro in bolnica.

— **Duhovne vaje** morejo opravljati gospodje duhovniki tudi letos pri o. jezuitih posebno meseca julija, avgusta, septembra in oktobra. Slobodno se oglasa za kateri teden koli. Začetek bo redno v ponedeljek zvečer ob šestih. — Naslov pri oglaših bodi: Predstojništvo o. jezuitov. 2

— **Shod Sod. C. J. za duhovnike leskoviške dekanije** bo dne 20. junija na Čatežu ob Savi.

— **Umrovljen** je nadporočnik 97. pešpolka Maks Knauš.

— **Slovensko sirotišče v Gorici.** Ustanovni zbor slovenskega sirotišča v Gorici je bil včeraj zvečer.

— **Odklikovanje.** Cesar je podelil pisarniskemu odlikovalu okrožnega sodišča v Novem mestu, g. Jakobu Arhu, povodom njegove umirovljenja zlat zaslužni križec s krono.

— **Dr. Graziadis Luzatto** je sedaj policijski zasledovan. — Poneveril je okolu 300 000 kron.

— **300 delavcev** polaga nov železniški tir med Litijo in Savi.

— **K sebi je ulomil.** Tržaško porotno sodišče je obsodilo lastnika konces. zastavljalnice 32letnega Jurija Proteydic na eno in pol letno težko ječo. Proteydico se je zavaroval za 7000 K proti ulomu, potem pa sam ulomil v svoj zavod in simuliral tatvino v snesku zavarovane svote.

— **Ponesrečil** se je Janez Kocijančič, kovač iz fare Sv. Vida pri Cerkljici. Vračajoč se domov s sejma v Loškem potoku je prehitro vozil po klancu v Javorščah. Z deskami obložen voz se je prevrnil nanj in v nekaj trenutkih je umrl.

— **Kresovi.** Pri Sv. Vidu je gorelo več kresov na predvečer praznika presv. Jezusovega Srca.

— **Poročil** se je g. Viljem Hribar, trgovec na Opčinah z gđ. Ljudmilo Karižovo, hčerko poštarjevo.

— **Ljubezniva nevesta.** 70letna Marija Marušič v Opatjem selu je dala čez premoženje svojemu sinu, ki je pripeljal

nevesto v hišo. Sin seveda se je zavezal v pogodbi, da bo dajal materi stanovanje in hrano, ter da bo dajal njo lepo ravnal, in ravno to ji je obljubila tudi nevesta. Iz začetka je nevesta svojo obljubo izpolnjevala, ali kasneje zdela se ji je tašča presitna in prišlo je v nedeljo tako daleč, da se je ljubezniva nevesta spravila nad taščo celo z rokama, jo vrgla na tla, jo na tleh suvala z nogami in z metlo in sicer tako močno, da so morali tašča prepeljati v goriško bolnišnico.

— **Služba paznika** v zaperih c. kr. okrožnega sodišča v Rovinju je razpisana.

— **Častno obdjanstvo.** Občinsko starešinstvo na Libušnjem je v svoji seji dne 9. t. m. soglasno izvolilo za častnega občana velezaslužnega g. Janeza Lapanja, deželnega poslanca, predsednika cestnega odbora itd. v Kobaridu, radi premnogih njegovih zaslug za blagor občine.

— **Imenovanje pri vojni mornarici.** G. Dušan pl. Preradović, sin slavnega hrvaškega pesnika, je imenovan poveljnikom vojne ladje »Budapest«.

— **Grona nevihta v Hrenovicah.** Iz Hrenovic pišejo »Edinosti«: Dne 10. t. m. smo imeli sv. birmo v hrenovski fari. Za ob 9. uri smo bili zbrani z birmanci vred v cerkvi in pred cerkvijo pod zvonom. Ljubljanski vladika je dospel ob 11. uri. Kar se je začelo silno gromenje od morja sem in grozno bobnenje iz črnih oblakov. Bilo je, kakor da se hoče vse razrušiti gori nad nami. Bobnenje je prihajalo bližje in bližje preko Sežane in Senožec. V istem hipu pa je pribrumela nevihta na nas tudi z Nancsa. Mi pa smo vztrajali na svojem mestu in čakali med tolikim strašnim treskanjem in bliskanjem, da se je gorovje treslo. Birmanci so trepetali blede od strahu. Treskalo je na desno in na levo od naše cerkve. Jaz sem isti čas stal v vrsti pod zvonom s svojima birmancema. Ker pa sem si mislil, da tu ni varno v bližini strelovoda, sem se pomikal v cerkev. Tako je storile tudi več družin. A nisem bil še dve minuti v cerkvi, ko se je zasvetilo tako, kakor da smo sredi gorečega plamena; obenem je strašno počilo; udarila je strela v strelovod in je utrgala strelovodno žico na koncu. Več njih, ki so stali pod zvonom, je popadalo. Birmanci in tudi mnogi odrasli so zagnali silen krik ter jeli drviti vse navkriž. Nastala je neopisna panika. Kaj ta cega ni doživel še nikdo izmed nas. Vladika ni mogel nadaljevati sv. opravila. Čez nekoliko minut se je vendar posrečilo duhovnikom, da so nekoliko pomirili ljudstvo in je spravili zopet v red, da je bilo možno dovršiti sv. birmo. Ali ljudstvo, zlasti pa otroci, so kar koprnili še vedno v strahu. Ko smo se vozili domov, videli smo, kako so bila drevesa razklana od strele. Bilo je to res grozno divjanje elementarnih sil.

— **Od Sv. Križa pri Kostanjevici** se poroča: Debele potne kaplje zalivajo in prava liberalna pobožnost obseva dopis, ki se je skuhal pri nas za 131. številko »Slov. Naroda«, 11. t. m. Dva liberalna »Johanna brez cerkve« se zaletavata v našega občespčovanega gospoda kaplana, ker je poskrbel, da se je procesija sv. Rešnjega Telesa zvršila v kar najlepšem redu. Opozoril je tudi prav uljudno načelnika tukaj. požarne brambe, da naj gre njegov oddelek na navadnem mestu. Tu pa se naenkrat vname nekaj pod čelado najzajavemu Janezu Ruparju ter poln svetega ognja pravi: Mi stopamo Bogu v slavo — a precej na to stopi Bogu v slavo — veleč svojemu oddelku: »Levo kreni, dirkejcion bircav«. Kaj čemo, ko je »mož od nog do glave« gledal vojake samo na šempeterskih ograjah. Po pravici so bili nevoljni naši vrli možje, ko je zapeljal Ruparjev Johan njih počtene fante od Jezusa k sodčku piva. Johan Rupar naj to poizkusi še enkrat ali pa naj poizkusi jih peljati počastit dr. Janeza Tavčarja na kak shod in videl bo, čegavi so ti krepki gasilci. Le starega Domineta zna pripeljati do Tavčarja — če mu še ta ne uide med potjo v kako šnopsarijo. Ti šolski Johan pa, ključavničar na usta in roko prođ od našega gospoda kaplana ter precej nehalj tudi samo namigovati, ali pa ti ponovimo spomine iz Sv. Križa, Leskovca in Semiča; teh menda ne boš tajil, ko jih vedno sredujemo. Obema pa povemo mi Križevci, da se iz Marijinih svetinje in naših počtenih deklet ne pustimo norčevati, češ, da nismo Marijine svetinje na pangalcu kakor gosposki kužki, sicer odgrnemo kaj več, da se pokažejo vaši gosposki kužki brez — svetinje. Razumeta?

Ljubljanske novice.

Ljubljanski občinski svet.

Ultimatum mesarjem.

Najvažnejša točka včerajšnje seje obč. sveta je bilo brezdvomno poročilo z zadnji seji izvoljenega odseka, katerega naloga je bila proučevati draginjo v Ljubljani in storiti proti neopravičeni draginji primerne korake. Imenom odseka je poročal g. podžupan Karol vitez Bleweis. Povedal je, da se je odsek posvetoval o raznih predlogih, med drugim se je pečal tudi z vpeljavo

tedenskih semnje, za katere bo treba, da se prodajalce privabi v Ljubljano, znižati tržne pristojbine. O upeljavi tedenskih semnje se ni sklepal, pač pa se je posvetoval, kako bi se v najkrajši dobi znižala cena mesa. Prišel je do zaključka, naj se dovoli onim mesarjem, ki so se že za to oglašili in ki so izjavili, da so pripravljeni cene govejega mesa znižati, prodajati goveje meso na stojščih v Šolskem drevoredu. Tako bi postalo meso ceneje, ker bi tem mesarjem ne bilo treba imeti dragih prodajalnic, kajti stojšča bi bila brezplačna. Zgoraj omenjene ponudbe nekaterih mesarjev je odsek pregledal, vendar znižanje cen še ni tako, da bi ga mogel odobriti. Cene bo, kakor v Gradcu za vsak mesec posebej moral določiti magistrat, oziraje se na ceno živine, in tem po magistratu določenim cenam, se bodo morali podvreči mesarji, ki bodo hoteli prodajati na stojščih.

G. podžupan je poudarjal, da so cene mesa v Ljubljani res neznosne in da je v Avstriji samo še eno mesto, ki je deloma dražje, kakor Ljubljana. Potreba je torej, da se kolikor mogoče zniža cena. Dalje je poudarjal g. podžupan, da magistrat mora kaj storiti proti neznosnim cenam ter je imenom odseka predlagal, naj se mesarski zadrugi naroči, naj se do 24. t. m. izjavi, ako hoče primerno znižati ceno mesa, če pa dobi do tedaj magistrat negativen odgovor, tedaj sme na podlagi podatkov, katere je imel odsek v rokah, dovoliti onim mesarjem, ki so se za to že oglašili, prodajati goveje meso na stojščih pod onimi cenami, katere bo odobril magistrat.

Občinski svetnik gosp. Plantan je predlagal, naj se ne omeji prodaja na stojščih samo na Šolski drevored, ampak naj se za to določijo tudi še kaki drugi javni trgi n. pr. Sv. Jakoba trg.

Občinski svetnik g. Predovič je dejal, da se iz tega, da se obrača obč. zastop na mesarsko zadrugo, skoro vidi, kakor bi hotel ustreči prvi vrstili le mesarski zadrugi, ne pa občinstvu. Tako še dolgo ne bomo prišli do nobenega pravega konca. Tistim mesarjem, ki so se oglašili za prodajo na stojščih, naj se to takoj dovoli, ne da bi se obračali na mesarsko zadrugo, ki bo morda dejala, da cene nekoliko zniža, potem bo pa zopet pršila, da po teh cenah ne more več prodajati. Če hočete ustreči prebivalstvu, vpeljejo naj se tedenski semnji in določi se naj takoj predaja govejega mesa na stojščih. Mali mesarji so tudi davkoplačevalci, kakor veliki mesarji. Če bomo samo mesarsko zadrugo vprašali, ne bomo mnogo pridobili. Končno se je g. Predovič zavaloval proti vestem, da je hotel z nekim pisnom in podatki g. županu, izvršiti le zvijačo ter zahteva, naj to stvar preišče magistrat.

G. župan je to odklonil in dejal, da je bilo pismo pristno. Neka zadruga v Kapo švaru je ponujala g. Predoviču pitane vele za 90 stotink živo vagane kg s 7 odstotki popusta.

Pri glasovanju sta bila odsekov predlog in predlog obč. svetaika Plantana sprejeta.

Gospod Josip Kozak je sredi seje popihal iz dvorane. (Ali se je sramoval, da je odsek s svojim poročilom se postavil na stališče, da Kozakovi podatki niso bili pravi? Grdo je, da si je g. Kozak upal občinstvo imeti za norca. Iz poročila odsekovga se lahko izprevidi, da ni prav nič »klerikalizma« zraven, ako se občinstvo brani plačevati neopravičene visoke cene, ampak da je to splošna gospodarska stvar. Mesarjev noče nihče uničiti, prav pa je, da se cene mesa pravilno uredi. Morda bo sedaj končno izprevidel tudi »Narod«, zakaj se gre. Gg. mesarji pa naj se zahvalijo za takega svojega prijatelja, ki jih zaveže, kakor g. Kozak, do vednega zviševanja cen, potem pa pred poročilom od seka — pobegne. Ured.)

Prodaja vojaškega oskrbovališča.

Ofertna obravnava za prodajo vojaškega oskrbovališča bo dne 27. t. m. Svoj čas je občina ponujala za to posestvo 280.000 K, sedaj zahteva vlada 544.370 K. Z ozirom na to je sklenil občinski svet, da se občina ofertne obravnave ne udeleži.

Za Vegov spomenik.

Občinski svet je sklenil, da daruje za Vegov spomenik tedaj, ko bo odkrit, iz občinske blagajne 1000 kron. Z ozirom na to, ker bo ta spomenik res v kras Ljubljani in v ponos Slovincem, bi bilo pričakovati znatnejšega daru.

Razne zadeve.

Pripravo za vožnjo odgoncevo in za ga silne in rešilne posle je obč. svet za tri leta oddal g. Jos Turku za 3400 kron, za 400 kron več nego v pretekli dobi. — Župan je naznanil, da je izvoljen za načelnika šolskega odseka g. Iv. Subić, za podnačelnika g. dr. Greg. Krek, načelnik

direktorija mestnega vodovoda je g. Ivan Subić.

Občinski svet je sklenil, da proda ves prostor, kar ga je ostalo med Dalmatinovo in Cgaletovo ulico, g. Dagenghiju za 9081 K 12 v. Tako je prodan ves stavbinski prostor, katerega skupiček je namenjen za stavbo poslopja višje dekliske sole. — Prošnja ljubljanskega dirkaliskega društva za odpis najemščine je bila odklonjena. — Prošnji Rudovih dedičev, da bi smeli v Tesarskih ulicah namesto zaukazane jim žične ograje zgraditi sid z opeke se je ugodilo. Občina dá v ta namen 100 kron. — Prošnji g. Viktorja Accettote, da se mu dovoli odložitve naprave hodnika in ograje pri njegovih hišah na Privozu, se je ugodilo za eno leto. — Priziv Marije Kramarjeve je bil odklonjen, istotako prošnja gosp. Franca Kandareta za parcelacijo njegovega zemljišča v Karlovskem predmestu. — Parcelacija sveta Janeza Mrzla v Vodmatu ob stari poti je bila dovoljena. — Glede neke poti v mestnem logu je bilo sklenjeno, da obrambo ceste ob Gradaščici prevzame občina in jo preloži, za kar kupi svet od Aurovih dedičev, za nasipanje pa prepusti material brez plačno.

Vaje topničarjev na Gradu so bile dane. Topničarji so enkrat ustrelili. Ljubljancje so mislili, da gori. Drugič naj se take vaje naznanijo v časopisih, da ne bo prebivalstvo po nepotrebnem v strahu.

Občni zbor črevljarske zadruge. Včerajšnji občni zbor črevljarske zadruge ni bil sklepčen kljub temu, da je bila na dnevnem redu zelo važna zadeva: kako preprečiti konkurenco, ki jo delajo črevljarjem v prisilni delavnici. Povabljeni so bili tudi drž. in deželni poslanci: dr. Susteršič, dr. Žitnik, Povše, dr. Krek in dr. Tavčar. Dr. Susteršič je pisмено opravil svojo odsetnost, dr. Žitnik in Povše nista bila v Ljubljani in dr. Tavčar je, kakor so rekli črevljari, rajše sedel pri Roži, kakor da bi bil prišel med obrtnike. Ker občni zbor ni bil sklepčen, je bil svobodon razgovor, na katerem je obrazložil dr. Krek, na kak način bi se dala preprečiti oziroma omejiti škoda, katero dela prisilna delavnica s konkurenco prisiljenec obrtnikom in črevljarjem.

Shod delavcev tobačne tovarne v Puntigamski pivnici je bil 6. t. m. slabo obiskan. Vzrok je v tem, ker je delavstvo slišalo, da bode govoril na shodu g. Findeisen, ki ni prišel. Bilo je na shodu 130 oseb. Ko je predsednik Čatar otvoril shod, poročal je soc. dem. Findeisen o shodu »Zveze tobačnih delavcev« v Avstriji, ki se je vršil letos o Binkošti na Dunaju. Rekel je sicer, da je ta zveza nestrankarska, toda iz njegovega poročila je razvidno, da pobira zveza od vsakega uda po dva krajcarja na teden strankarskega davka. Tudi zahteva zveza, da naj udje plačujejo po 10 krajcarjev na teden, dobili bi pa v slučaju bolezni skoz 28 dni po 30 krajcar. na dan. Ves drugi denar pa bi šel skoraj samo za agitacijo. V ljubljanskem podpornem društvu tobačnih delavcev plačuje delavstvo samo po 15 krajcarjev na mesec, dobiva pa posameznik v slučaju bolezni 16 tednov po trikrone na teden podpore. G. dr. Krek je pokazal potem to zvezo v pravi luči, povedal navzdol svoje pomisleke in jim odsvetoval stopiti v to zvezo. Odgovarjal je na podne napade »Rdečega Prapora« na delavstvo in njegovo osebo. G. Ivan Nep. Gostinčar je pokazal par zgledov iz socialne demokratskega tabora, kjer voditeljem ni druzega mar, kakor dobre službe, ki jih imajo v stranki. In ker jih je delavstvo že precej spoznalo, hočejo si ustvariti novo molzno kravo v podobi »Zveze tobačnih delavcev«. Ko so govorili še Marija Klepec, Findeisen, Helena Koprivc, gospa Mittermajer, je predsednik zaključil shod.

Ljudska veselica povodom vsesokolskega shoda. Na velikem travniku pod tivolskim gradom bo pri imenovanju veselici postavljenih 9 paviljonov (za vino, pivo, čaj, kavo, slaščice, šampanec i. dr. Tržščani in Goričani prirede baje za nedeljo, 18. julija, po seben vlak v Ljubljano.

Splošno društvo za prodajo mesa. Porocha se nam, da je pripravljali odsek za ustanovitev tega društva imel včeraj sejo, v kateri je odobril pravila. Prihodnji teden bo večji sestanek konsumentov.

Zadruga krojačev, klobučarjev itd. vabi cenjene svoje člane na prijazno, zelo važen razgovor, ki se bode vršil v četrtek, dne 16. t. m., točno ob 8. uri zvečer v gostilni »pri Kroni« (Gradišče). Med drugim se bode razgovarjalo o razstavi vajenških del v Ljubljani, ter o pristopu k »obligatorni mojstrski bolniški blagajni«, katere se ustanovi valed sklepa obč. zbora deželne zveze obrtnih zadrug za Kranjsko. Ker se bode pri prihodnjem občnem zboru o tem sklepalo, je jako važno, da se o tem prej nekoliko dogovori. Nadejati se je za to obilne udeležbe. Odbor.

Nesreča. Delavca Frana Japelj in Janez Porenta sta včeraj na sv. Petra cesti št. 9 nosila drva. Japelj se je na dvorišču izpodrnilo. Zlomil si je nogo.

Društvena godba priredi jutri, v četrtak zvečer, društveni koncert na vrtu gospoda Fantinija, Gradišče. Vstopnina za člane prosta, nečlane plačajo 40 h. Začetek ob 8 uri zvečer.

Književnost in umetnost.

* **Slike biskupa J. Strossmayerja in dr. poslanca Jurija Biankinija** v štirih barvah je založil Tomislav Krizman, atelier, Zagreb, Ilički trg, št. 3. Cena posamezni sliki je samo 4 K, s pošto 20 v. več. Res lepi sliki si lahko vsako ogleda v naši izložbi v Kopitarjevih ulicah. Priporočamo!

* **Operno pevko Bogumilo Vilharjevo**, hči našega rojaka, glasbenika F. S. Vilharja, je češka opera v Pragi pozvala da gostuje na engagement.

* **Slovanska knjižnica**. Snopič 134 do 137 prinaša popravljen prevod priobjene podonavske povesti »Kirdžali«. Poljski spisal Mihael Čajkovski. 360 strani obsežna knjiga volja le 1 K 20 v. Naročila sprejema »Goriška Tiskarna« A. Gabršček v Gorici. V tisku je Sienkiewičev roman »Potop«.

Darovi.

Za pogorelce na Spodnji Pristavi so dalje poslali: Župni urad Smrtavo 10 K; župni urad Gogdovič 6 K; župni urad Mirna 5 K; g. J. Jarm, upok. učitelj, 2 K; župni urad Suhor 22 K 16 h; župni urad Polica 5 K; župnija Unec 10 K; župnija Velike Poljane 10 K; g. g. Mihael Arko, dekan, 15 K 22 h; župnija Podbrezje 5 K; župnija Ljubno 20 K; župnija Komenda 7 K; dekanijski urad Semič 24 K; župnija D. M. Polje 20 K; g. g. J. Drnovšek, župnik, 12 K; uredništvo »Slovenčev« 30 K; g. g. župnik Andrej Zaman 40 K.

V imenu ubogih pogorelcev se vsem blagim dobrotnikom zahvaljuje

Župni urad Podgradom,
dne 10. junija 1904.

And. Česenj,
župnik.

Poslani našemu uredništvu:

Za družbo sv. Cirila in Metod: Gospod phil. Vinko Marinko na Dunaju 12 K 40 h, katere sta nabrali na zabavnem večeru »Straže« na Dunaju dne 12. junija t. l. v »Florissalu« gospici Marija Čej in Mariča Gospič.

Društva.

(Slov. katol. akad. društvo »Zarja« v Gradcu javlja, da priredi v petek, 17. t. m. svoj II. redni občni zbor v letnem tečaju. Lokal: »Zur grünen Steiermark«, Radetzkystr. 17. Spored: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje zapisnikov br. dr. »Danice« in »Hrvatske«. 3. Poročilo odborovo. 4. Slučajnosti.

Narodno gospodarstvo.

Podraženje črevljev.

Dunajska črevljarska zadruga je sklenila, da se poviša cena črevljev. Podraženje so povzročile visoke cene usnja.

Trtna uš na Ogrskem.

Kakor pričbuje ogrsko kmetijsko ministarstvo, je bilo na Ogrskem, preden je nastopila trtna uš, 662.000 oral vinogradov. Trtna uš je pa na Ogrskem uničila do leta 1902. 442.000 oral; ponovili so pa 227.000 oral.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Dva nesložna delavca, Nande Pirnat, žagar na Bregu pri Vrhniki, in žagar Karol Potočnik sta delala na Svigeljevi žagi na Bregu. Pirnat je s zaprtim nožem obdelaval Potočnika po glavi, nato ga je pa še s kolom udaril po mazincu deane roke ter mu ga zmečkal. Obsojen je bil na štiri mesece ječe. — **Tatinska Toneta**. Anton Penko, »Grabenc« in Anton Penko, »Mehlede«, posestnika sina v Nadajnem-selu, sta v tatinski družbi zvečer 17. aprila v Bitigirjevi krčmi; pri kateri je tudi branjarija, iz prodajalne mize vzela s papirjem pokriti mošnjiček, v katerem je bilo 18 K. Vzeti denar sta si potem med seboj razdelila. Prvi je bil obsojen na 5, drugi na 4 tedne ječe. Tat in postopač. Andreja Kovača mlinarskega pomočnika iz Goričice je dne 1. februarja t. l. zasledil Jože Kekalj v svoji sobi, ko je imel že zloženo njegovo obleko v vrednosti 45 kron, da bi jo odnesel. Dne 10. aprila je pa v Ihanu Mariji Kepec, med tem ko je šla k maši, vzela listnico s 60 krenami. Sodišče ga je obsodilo na 10 mesecev težko ječo.

Razne stvari.

Najnovejše od rasnih strani.

Klub samomorilcev. Jar Wagner, bogat restavrat v Bridgeportu, se je v nedeljo zvečer ustrelil v nekem newyorškem hotelu. Bil je zadnji član samomorilkega »Kluba trinajstih«, ki se je ustanovil pred 15. leti v Bridgeportu. Vsi člani so si sami končali življenje. — Po ženitovanjskem potovanju se je obsela v Požunu 20letna, nedavno poročena soproga poročnika Adolfa Miškega viteza Masaburga. — Ruskemu pisatelju Čehovu so zdravniki prepovedali potovanje na bojišče. — Strašni umor se gode v Berlinu. Našli so že trupla dveh žensk brez glave in udov. Policija krčevito dela, da bi dobila storilca. — Aretirala je dva agenta. — Ker ni mogel rešiti matere, ki je padla v vodnjak in utonila, si je prerezal z britvijo grlo 47-letni Alfred Dore v Nangisu na Francošem. — Turčija noče plačati. Turški poslanik na Dunaju je v ime svoje vlade naročil pri nekem dunajskem tovarnarju mnogo godal za turško armado. Turki so godala sprejeli a plačati nočejo. Tvorin čar jih sedaj toži.

V obupu iz Čikage poročajo: Gustav Rolberg, 72-letni starček, je grozno trpel v levi nogi za revmatizmom. V bolečinah prišlo mu je na misel, da bi si kar sam odrezal nogo s kuhinjskim nožem. Vredel se je torej na tla in pričel pred očmi svoje žene grozno operacijo. Žena je vpila, ker drugače ni mogla pomagati, ker je popolnoma hroma. Vredel tega so prišli nekateri sosedje in mu iztrgali nož iz rok. Nesrečnega so prepeljali v bolnišnico, a le malo upanja je, da mu rešijo življenje, ker si je prerezal eno glavnih žil.

Zakonsko čast je maščeval. Iz Bukarešte se poroča: Veleposestnik Maleanu iz Kostestija v okraju Argeš se je pred kratkem poročil z neko mlado lepo vdovo. Kmalu pa se mu je pričelo dozdevati, da ga soproga vara. Da bi se popolnoma prepričal, odpeljal se je navidezno v Bukarest, da obišče svojega bolnega sina, toda na prihodnji postaji je izstopil ter se z vozom odpeljal domov, kamor je došel ob 11 ponoči. Tu je našel vrata sprogine spalnice zaklenjena. Ko je s pomočjo svojega starejšega sina iz prvega zakona odprl vrata, našel je svojo soprogo v družbi 20letnega kočijaža. Ne da bi kaj rekel, vzjel je samokres ter vstrelil najprej kočijaža, potem pa še soprogo. Nato se je sam naznanil sodniji.

Velika odškodnina. Osební vlak severne železnice, v katerem se je peljala neka Ana Grua iz Gaje, je trčil ob tovorni vlak. Grua se je tako prestrašila, ko je padla v vlak na tla, da je postala do skrajnosti nervozna in melanholična. Njen pravni zastopnik je zahteval od ravnateljstva severne železnice 100.000 K odškodnine za pretrpljenje bolečine ter 4000 K za zdravljenje. Trgovska sodnija je obsodila železnico na izplačilo 30.000 K odškodnine za bolečine, 3380 K pa za zdravljenje. Sodnija je motivirala obsodbo s tem, da je vsled nervoznosti Grua omrzlo življenje, ki je pred nesrečo imelo za njo toliko čara.

15 parov dvojčkov. V mestu Chester (reci Šestr.) na Angleškem je nedavno umrl mož po imenu John Jonas, ki je bil oče petnajstih parov dvojčkov. Za vsem mu je porodila njegova žena 33 otrok in med temi je bilo 15 parov dvojčkov.

Rusko baltičsko brodogradbo

bo potrebovalo, kakor računajo nekateri strokovnjaki, da pride na bojišče, 63 oziroma 53 dni. Brodogradbo šteje 12 ladij. Za transport premoga bo treba 11 parnikov z 11.000 ali 34 parnikov z 8000 tonami moči. Stroške, da pride brodogradbo v vzhodno Azijo računajo na 1 in pol do 3 in pol milijonov rubljev.

Kodanj, 14. jun. Veliko rusko brodogradbo, obstoječe iz štirideset večjih in manjših vojnih ladij, in ki je najbrže namenjeno v Vzhodno Azijo, je plulo danes okoli otoka Bornholma v zapadni smeri.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Petrograd, 15. junija. (Koresp. urad.) Ruska brzojavna agentura poroča iz Mukdena: Proti Port Arturu delujejo japonske čete so med Inčensi in Lavantienom. Vsak dan se vrše praske. Vestionaskok u na Port Arturu niso resnične. — Stakelberg poroča carju: Včeraj so Japonci odločno napadli naše stališče južno od Vafankova. Mi smo vzdržali svoje stališče. Prvi polk ima znatne izgube. Poveljnik polka, Kvastunov, polkovni adjutant Natolskijski sta mrtva, general Gerngross ranjen. (Stakelberg mora torej imeti še kako brzojavno svežo, mogoče pa je, da je to vest oddal potom brezžičnega brzojava.)

London, 15. junija. Japonskemu parniku »Taihokumaru«, ki je polagalal eksplozivne mine pred Port Arturjem, se je dogodila nesreča. Ena mina se je razstrelila. 20 Japoncev je mrtvih, med njimi tudi kapitan, ki je izumil eksplozivne mine, katere so uničile »Petropavlovsk«. Parnik je lahko poškodovan.

Petrograd, 15. junija. Ruski viri pravijo, da je Rusija imela do 8. junija izgub 1980 mož mrtvih, 3460 ranjenih, 720 ujetnikov.

Budimpešta, 15. junija. Tekom indemitetne debate je dejal Polonyi, da ima ogrski državni zbor pravico in dolžnost čestitati prestolonasledniku k rojstvu sina, ki bo po ogrskih postavah lahko zasedel ogrski kraljevi prestol. O tem se je razvila živahna debata.

Reka, 15. junija. Ko se je pripeljal v pristanišče parnik »Trieste«, prihajajoč iz Koba, je potegnil J. Hofmann, uradnik v Bigdadu, revolver se večkrat ustrelil in skočil v morje. Znorel je in imel fiksen idejo, da ga misijo izročiti državni oblasti, ko pride na R-ko.

Lvov, 15. junija. Pri dopolnilnih deželnozborskih volitvah so bili v 10 volivnih okrajih v vzhodni Galiciji izvoljeni rusinski poslanci, ki so lanske deželnozborske sešije odločili mandate. Izvoljen ni baron Barovinski. Napram njemu je zmagal staroruski župnik Eftimoviz.

Pariz, 15. junija. V poslanski zbornici je prišla v razgovor zadeva dveh milijonov in 300.000 frankov, s katerimi so baje hoteli kupiti Combesovo vlado, da ne bi izgubila kartuzijancev. Combes ne taji dejstva, ampak zagotavlja svojo poštenost in pravi, da ne pove imena posredovavca in da je stvar zamolčal »iz višjega političnega ozira«. Nacionalisti mu očitajo, da je sokriv, ker ni kaznoval podkupovavca. Izvoljena je komisijska, ki naj sfero preiskuje. »Matin« napoveduje odkritja, ki bodo kompromitirala ugledne republikance.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm						
Dan	Čas opazovanja	Stanje neba	Temperatura na soncu	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
14. 9. zveč.	736-2	18-8	sl. sever	sk. obl.		
15. 7. zjut.	736-6	15-0	sl. jvzh.	jasno.		0-4
15. 2. popol.	736-0	26-1	"	pol. obl.		

Srednja večerajšnja temperatura 19-7°, norm. 17-6°

Dunajska borza

dne 14. junija.

Skupni državni dolg v notah	99-85
Skupni državni dolg v srebru	99-75
Avstrijska zlata renta 4%	118-50
Avstrijska krona renta 4%	99-30
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	90-80
Ogrska zlata renta 4%	11-90
Ogrska krona renta 4%	97-15
Ogrska inv. renta 3 1/2%	88-85
Avstro-ogrsko bančne delnice	16-19
Kreditne delnice	639-25
London vista	239-37 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117-0
20 mark	23-43
20 frankov	19-01
Italijanski bankovci	95-10
C. kr. cekini	11-82

1042

+

Podpisanci naznanjajo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prezalostno vest, da je njihov iskreno ljubljeni, nepozabni soprog, oziroma oče, brat in svak, gospod

JULIUS STARE

pivovarnar in zemljiški posestnik

danes, dne 14. junija, ob 11. uri dopoldne, po dolgi in zelo mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoč, blažen v Gospodu zaspal v 57. letu svoje dobe.

Truplo rajnikovo se prepelje v četrtke, dne 16. junija, ob 4. uri popoldne, iz hiše žalosti, v Kamniku št. 93 v Mengeš in se pokoplje ob 5. uri popoldne v rodinski rakvi.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v Kamniku in v Mengešu.

V Kamniku na Kranjskem, dne 14. junija 1904.

Maria Stare rojena Germ, soproga. Charley Stare, sin. Ria baronica Kalliany pl. Kallian roj. Stare, hči. Maria Janesch roj. Stare, sestra. Johann Janesch, svak. Emanuel baron Kalliany pl. Kallian, zet. Vnučki in vnučkinje.

Zahvala.

1048

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom bolezni in ob smrti mojega iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta, gospoda

Ivana Globočnika

c. kr. davčnega oficijala

kakor tudi za darovane vence in obilno udeležbo na njegovem zadnjem potu, izrekam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem iskreno zahvalo. Posebej se še zahvaljujem gospodom pevcem za ginjačo petje, gg. uradnikom finančne direkcije, dalje gg. uradnikom iz Radoljice in drugim ljubljanskim gg. uradnikom za spremstvo dragega pokojnika.

Ljubljana, 13. junija 1904.

Marija Globočnik roj. Drmelj.

Svarilo.

1036 3-1

Kdor moji ženi **Luciji Rešek** zdaj omoženi **Šolar**, v Mojstrani oziroma Hrušici kaj posodi ali kaj druzega dá, z to od današnjega dneva nisem več plačnik.

V Mojstrani, dne 13. junija 1904.

Ivan Šolar,

mizarski mojster v Mojstrani št. 24.

Za ličenje kositernih predmetov, bronzo imitacijo, broniranje, kipov iz mavca, broniranje ograj pri stopnicah, vse v najkrajši izvršitvi, priporočata se **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice.

Vnauja naročila proti povzetju. 245 26 11-5

Pisalni stroji.

P. n.

Slavnim uradom, pisarnam, odvetnikom, notarjem, podjetnikom in trgovcem vladno naznanjam, da sem prevzel **zastopstvo** za Kranjsko in Spodnje-Stajersko

Remington Sholes pisalnih strojev

ter da imam v zalogi vse potrebščine za pisalne stroje, kakor raznovrstni **kancelijski in pisalni papir**, barvani papir (Kohlenpapier), barvane trakove raznih znamk, za kopiranje in navadno pisavo v vseh barvah, razne barve za pisalni stroj, blazinice za barvo, priprave za zbiranje pisem itd. po originalnih tovarniških cenah proti gotovini ali po povzetju zneska. Vsa naročila za te kraje izvršuje samo moja trgovina.

Ker sem z navedenimi predmeti vedno bogato založen, lahko cenjenim odjemalcem vsikdar točno postrežem.

1011 3-1

Z odličnim spoštovanjem

Dragotin Hribar,

trgovina knjig, papirja in pisalnih potrebščin, Ljubljana, Sehellensburške ulice 8.

Gospodarsko in konsumno društvo

== v Cresu ==
(Kvarnerski otok)

prodaja

po 100 K hektoliter svoje izborne naravno olivno

olje

lastnega pridelka.

Na zahtevo pošilja vzorce.

Hiša,

enonadstropna, z gospodarskimi poslopji, vrtom, gozdi, travniki in kavarniškim obrtom z električno razsvetljavo

prodam iz proste volje.

Več se izve pri posestniku.

Skofja Loka, 7. junija 1904.

Šink Anton

Spodnji trg šte. 50.

Mejnarodna panorama,

1-1 Ljubljana, Pogačarjev trg. 1038

Razstavljeno le do sobote, 18. junija:

Potovanje ob lepem Renu.

Šunka

s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičevi jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr., Dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunke 1 gld. 20 kr., Ogrske la. salame 1 gld. 70 kr., salame à la ogrske, trde, 1 gld. 50 kr. kg. Velike klobase po 20 kr. — Pošljamo le dobro blago od 5 kg naprej proti povzetju. 399 11-5

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Na prodaj je prav lepo posestvo

v Ljubljani na Domobranski cesti števil. 1. Obstoja iz enonadstropne hiše, gospodarskega poslopja, sadnega vrta in 2200 m² sežnjav prostornega travnika, katerega je lahko tudi posamezno odstopiti.

Krasna, prosta lega, vse v izbornem stanu. Cena nizka, plačilni pogoji ugodni. Ponudbe sprejema lastnik

968 3-2

Josip Flere

ces. kr. poštni kontrolor.

Kontoristinja

zmožna nemškega in slovenskega jezika, večja knjigovodstva, z dolgoletnimi spričevanji, išče primerne mesto. Prijazne ponudbe pod A. Z. poste restante v Ljubljani. 1018 3-2

Dobro izvežban

trgovski pomočnik

želi vstopiti v kako trgovino s specialnim blagom. Ponudbe pod naslovom: B. F., Straža, poste restante. 10029 2-2

Restavracija pri kolodvoru

v Vižmarjih

se takoj odda v najem

z vsem pohištvo. Poleg hiše je tudi vrt in njiva. 1006 5-5

Več se izve ravno tam.

Franc Stupica,

Ljubljana, Marije Terezije cesta 1, v Ančnikovi hiši poleg Figovca.

Priporoča slamoreznice, mlatilnice, čistilnice, gepeljne, preše za grozdje in sadje, pluge in brane najboljšega izdelka ter samokolnice. Dalje: Sesalke za vodo in gnojnice, pocinkane, asfaltirane in svinčene cevi za napeljavno vodo, razne tehtnice z uteži, štedilnike vseh vrst, kuhinjsko opremo, nagrobne križe, nakovalne, privijake, žage, kotle za kladjo in žganje.

Portland in Roman-cement, železniške šine in traverze, poljski maveo. Mizarstvo, tesarstvo in ključavničarsko orodje ter vse druge v železno stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga vedno svežega specialnega cerijskega blaga. 676 52-8

ANTON PRESKER

479 104 25

krojač v Ljubljani,

Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča pred. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

Izgotovljene obleke

posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Najboljše izvršena zarezana, stisnjena in navadna 642 24-18

strešna opeka, opeka za zidovje itd.

ročne in s stroji narejena, dobi se po nizki ceni pri Angelo Aita, Ig-Draga.

Odlikovan

z zlato medaljo

na razstavi v Parizu l. 1904.

Dragotin Puc

tapeznik in preprogar

Dunajska cesta št. 18,

izvršuje vsa tapetniška in dekorativna dela ter ima v zalogi vse v to stroko spadajoče predmete lastnega izdelka. 854

kakor tudi pohištva prve kranjske mizarске zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Muhe so zopet sitne!

Onesnažijo stanovanje in jedila, prenašajo bolezni od bolnikov in mrličev, od izmetkov in mrhovine, trpinčijo človeka in živino. 949 13

Nastavite povsod ameriansko nastavo za muholov

TANGLEFOOT

En list velja 10 vinarjev (za 2000 muh) Dobi se povsod. Glavna zaloga za Kranjsko: EDMUND KAVČIČ v Ljubljani.

Pariz 1900
"Grand Prix"
Najvišje odlikov.

352 20-8

Izvirni Singerjevi šivalni stroji
Izvirni Singerjevi šivalni stroji
Izvirni Singerjevi šivalni stroji
Izvirni Singerjevi šivalni stroji
Izvirni Singerjevi šivalni stroji

Brezplačni učni tečaj za vsa domača šivalna dela in moderno umetno vezenje. Zaloga svile za vezenje v najrazličnejših barvah. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.

Singer Co. akc. družba za šivalne stroje.
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

so vzorni konstrukcije in izdelavi. so neobhodno potrebni za domačo in obrtno porabo. so najbolj razširjeni v tvorniskih obratih. so nepreosljivi v delozmožnosti in trpežnosti. so izborno porabljeni pri modernem umetnem vezenju.

Ne prezreti!

Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom pod solidnimi cenami, obrne naj se na že dolgo obstoječo, slehernemu znano trgovko

Franc Čuden,

urar in trgovec z zlatino in srebrnino, delničar družbe prvih tovarn „Union“-ur v Ženevi in Bielu v Švici, zalagatelj c. kr. dolenjske železnice, trgovina s kolesi in šivalnimi stroji.

Ljubljana, Prešernove ulice, nasproti frančiškanskega samostana. **Filijalka:** Glavni trg nasproti rotovža.

Posebno priporoča pristne prave, osebno v Švici nakupljene žepne ure, dalje vsakovrstne stenske (pendel) ure z donečim bitjem v krasno izrezanih omaricah.

Največja zaloga briljantov, na katere slavno občinstvo posebno opozarja glede izbire, ker so v zalogi od 25 gld. do čez tisoč goldinarjev, izdelani v različnih oblikah (fazonah), torej lahko izvolite kaj ugodnega.

Ne pretirane cenel

Dalje priporoča bogato sortirano zalogo v pravem ali ohina srebru namizno opremo (Besteck), garniture v krasnih skrinjicah, kakor tudi druge iz china srebra izdelane vsakovrstne stvari v najmodernejših oblikah. Jako primerna in porabljiva splošna darila.

Ceniki zastoj in poštne prosti.

265 14

Št. 7482.

Razpis.

1032 3-2

Deželni odbor kranjski oddaja potom javne dražbe naslednja dela v izvršitev:

- 1) Odstranitev jezua na Krki pri Brodu in odkop otokov v proračunjenem znesku 4000 K.
- 2) Zagradbo levega brega Krke pri Mrševji vasi v proračunjenem znesku 6000 K, od katerega zneska se pa odbije 900 K za naturalna dela, oziroma za dobave po udeležencih.

Pismene ponudbe z napovedbo popusta ali naplačila v procentih na enotne cene v proračunih naj se predložijo podpisaneemu deželnemu odboru

do 2. julija t. l. 12. ure opoldne.

Ponudbe, ki naj se glasé za eno ali za drugo delo ali pa za obe deli skupaj, morajo biti kolkovane s kolkom za 1 K ter jih je doposlati zapečatene s primernim napisom.

Ponudbam mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij 5% stavbnih stroškov v gotovini ali v popularnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico izbrati ponudnika za vsako delo posebej ali pa tudi za obe deli skupaj, in sicer ne glede na višino ponudne cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno obravnavo.

Načrti, proračuni in stavbni pogoji so na ogled v navadnih uradnih urah v deželnem stavbnem uradu.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, 12. junija 1904.

Av gust Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

železolivarna,

strojna in ključavničarska tovarna

priporoča se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginih naprav, napravo turbin po najnovejših konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: grobne križe, kotle, peči, vrne klopi, mize, stebre, frombe za vodo itd.

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih zistemov, kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike raznih velikosti.

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50-25

Ivan Jax in sin

Trgovina s šivalnimi stroji in bicikli

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

Edino zastopstvo:

Dürkopp- in Styria-Puch-koles

990

3-2